

Indhold

Projekternes År	3
Året, der gik i Nollund-Urup Menighedsråd	5
Visioner og tanker for fremtiden i Nollund og Urup Sogne	6
Syng dig glad!.....	7
Kirkegården i udvikling.....	8
Grindsted Kirkes Drengekor...et livstegn fra gamle dage.....	10
Ja, vi bor i Grindsted!.....	15
Slå ham! Stik ham! Skyd ham!.....	16
Det er godt at lovsynge vor Gud.....	17
Information fra Kløkkespilsudvalget.....	20
Samarbejde mellem Pigechoeret og Musikkorset.....	21
Frivillighed, fællesskab og det at gøre noget!.....	22
Statistik og indsamlinger.....	23

Forord

Årsskriftet for Grindsted, Nollund og Urup kirker udkommer med denne udgave for anden gang, første gang var i år 2018. Tanken med Årsskriftet er at gøre status over året, der gik samt at sætte fokus på en række markante begivenheder og aktiviteter ved kirkerne.

I nærværende udgave har vi bl.a. lavet et portræt af udvidelse af Kirkehuset i Grindsted, som bliver indviet 26. januar 2020. Endvidere er der fokus på kirkelige aktiviteter igennem 2019, samt emner af mere historisk karakter.

Årsskriftet udkommer i 1000 trykte eksemplarer og vil derudover bl.a. kunne findes på Grindsted Sogns hjemmeside: www.grindstedsogn.dk.

Redaktionen vil også gerne udtrykke en stor tak til alle bidragsyderne til denne udgave af Årsskriftet, uden hvilke projektet ikke kunne have været realiseret.

Vi ønsker rigtig god læselyst.

På redaktionens og udvalgets vegne
Leo Bøgeholm Madsen

Projekternes År

Af formand Lone H. Ovesen / Foto af Anne-Sophie Sørensen

2019 kan vi kalde "*Projekternes År*" i Grindsted. Vi kan i Menighedsrådet konstatere, at vi har nogle meget aktive og progressive udvalg med mange ideer, hvilket har resulteret i, at der er blevet igangsat rigtig mange projekter.

I 2018 traf Grindsted Menighedsråd fx beslutning om, at vi vil arbejde videre med etablering af et klokkespil, og i skrivende stund afventer vi endelig godkendelse af projektet i Stiftet samt svar fra de fonde, der er blevet søgt.

I Kirkeudvalget har man arbejdet på at få tilladelse til at indsætte et hybrid-orgel i kirken, som også skal finansieres gennem fonde. Stiftet har netop godkendt ansøgningen, hvorefter der nu skal søges fonde til at dække udgifterne.

Udvidelsen af Kirkehuset er i fuld gang, og vi glæder os til, at det skal stå færdigt inden jul. Byggeriet er forløbet planmæssigt på nær indtrængning af vand pga. den regnfulde sommer. Heldigvis skete der ikke store vandskader, og indtil videre holder tidsplanen.

I flere år har vi i Menighedsrådet snakket om, at vi gerne vil have kirken fritlagt mod øst, og dette har vi pludselig fået mulighed for, idet vi har købt det gule hus på Østerbrogade. Menighedsrådet havde en opsparring i Stiftet, som kun kunne bruges til køb af ejendom, og

derved kunne købet af huset realiseres. Der er nedsat en arbejdsgruppe med repræsentanter fra Menighedsrådet, som skal se på, hvorledes visionen kan gennemføres.

Provstiudvalget i Grene har taget initiativ til, at alle kirkegårde i provstiet får besøg af en landskabs- og kirkegårdsarkitekt, som vil rådgive og vejlede om, hvorledes man strategisk kan udvikle kirkegårdene. Borgernes ønsker tilgodeses således på en bedre måde. Der er generelt et stigende behov for urnegravsteder, og med et tilsvarende faldende antal kistebegravelser vil der blive flere og flere tomme gravsteder. Denne udvikling vil vi imødegå med en strategiplan, der sikrer helhedstænkning i planlægning og drift på kirkegårdene.

De frivillige, som arrangerer Stillegudstjeneste hver tirsdag, har desuden taget initiativ til, at det gamle lys-træ skal udskiftes. Gruppen har fået den lokale kunstner, Jørgen Lisborg til at designe et nyt lys-træ i bronze.

Da Menighedsrådet gerne vil bidrage til uddannelsespladser til unge, der ønsker en erhvervsuddannelse, har vi haft to elever/praktikanter ansat på Kirkegården i 2019. Dette har resulteret i, at menighedsrådet har modtaget en økonomisk bonus for at have ansat en ekstra elev, idet vi oprindeligt kun var forpligtet til at ansætte en elev jf. reglerne om Praktikplads-AUB. Vi vil fortsætte med at ansætte elever, og det kan eventuelt også ske i samarbejde med andre menighedsråd. Vi har i forvejen skabt gode samarbejdsrelationer

med Nollund/Urup samt Grene Sogn, og nyeste samarbejdspartner er Stenderup Sogn, som også ønsker hjælp på deres kirkegård.

Medarbejdernes trivsel er vigtig i en travl hverdag, og derfor har menighedsrådet valgt at have fokus på dette gennem et forløb, som både kirkegårdsleder og administrationsleder har ansvaret for sammen med tillidsrepræsentanten og arbejdsmiljørepræsentanten.

De mange frivillige gør et stort stykke arbejde og bidrager med, at vi er i stand til at gennemføre flere arrangementer og tiltag. Derfor har menighedsrådet i flere år ønsket at involvere endnu flere frivillige i kirkens arbejde, og fra 2020 håber vi, at vores administrationsleder vil kunne afsætte nogle få timer ugentlig til at påtage sig en koordinerende rolle.

I 2019 måtte menighedsrådet foretage en del besparelser, for at der kunne komme balance i budgettet. Det var en krævende proces, men vi kom i mål, da alle var indstillet på at bidrage. Heldigvis ser det ud til, at vi i 2020 ikke skal spare så meget som i 2019.

2020 er også et valgår, så derfor er de tre lister i menighedsrådet allerede begyndt at drøfte muligheder for et eventuelt fredsvalg. Ved Fredsvalget i 2016 blev der udarbejdet en hensigtserklæring for den kommende valgperiode med visioner, og med det aktive menighedsråd og diverse udvalg, så kan jeg blot konstatere, at vi har nået at i gang sætte og gennemføre rigtig mange af disse visioner til fordel for kirkens liv og vækst.

Året, der gik i Nollund-Urup Menighedsråd

Af formand Bodil Hirt / Foto af Annie Antonsen

Året 2019 har stået i to tegn: Renoveringens og jubilæets.

Urup Kirke var lukket fra jul til påske. Kirken blev kalket og malet inde og senere på året ude, så den stod flot til 100 års jubilæet.

Nollund Kirke har i flere år stået og sukket efter en behandling. I sommer fik den så den helt store tur. Den blev sandblæst og rensset for al gammel maling, men nogle mursten gik til i den proces. Derfor skal kirken nu repareres, og det vil derfor blive 2020, før den kan blive kalket.

Der sker færre begravelser på begge kirkegårde, og mange gravsteder står tomme. Vi har derfor med assistance fra en kirkegårdskonsulent udarbejdet en strategiplan. I fremtiden vil vi trække gravstederne tættere på kirken og lave parklignende områder i yderkanterne. Gravsteder i de områder vil blive liggende og kan stadig benyttes, men der vil ikke blive tilbudt nye gravsteder i yderområderne. De gamle sten i Lapidariet vil blive nedlagt, og det er allerede nu muligt for pårørende at hente deres gamle gravsten.

Den 6. oktober holdt vi 100 års jubilæum for Urup kirke. I dagene op til havde kirkepersonalet travlt. Ude lå ikke en sten forkert, og indvendigt var der pyntet op. Dagen

oprandt i flot solskins vejr, og kirken stod klar til at blive hyldet. Biskop Eluf Vestergaard holdt en meget fin festgudstjeneste. Alle vores præster og Mogens Jensen deltog i processionen. Efter gudstjenesten var der kaffe med stort kagebord i Lamborg Festlokale. Det var glædeligt at se, hvor mange mennesker, der kom og var med til at fejre Urup kirke. Under kaffebordet blev der holdt festtaler, og vi hyldede Tommy, som har været kirkesanger ved vores kirker i 40 år. Han vil senere blive fejret ved en gudstjeneste i november, hvor der er mulighed for, at hans familie og venner kan deltage. Anne-Kathrine kom med pige-koret, som sang for os og sammen med os - et meget festligt indslag. Efter jubilæet havde vi indbudt til menigheds-møde. Det forløb stille og roligt, men efter antallet at dømme er der ikke den store interesse for det kirkelige arbejde her i sognet.

Vi ser tilbage på et meget travlt år med mange gøremål, men også et år, hvor der er sket mange spændende ting. Vi håber, at vi næste år kan se både Nollund og Urup Kirker stå flotte og hvide og tone frem i landskabet.

Visioner og tanker for fremtiden i Nollund og Urup Sogne

Af formand Bodil Hirt

For to år siden kommer der mange tanker og idéer frem til, hvad der skulle ske i kirkerne. Et resultat af et visionsmøde i menighedsrådet.

Mange af de ting har vi siden fået indført. Vi synes, vi har fået mange anderledes gudstjenester og arrangementer i kirken.

Tiltag som musical, aftensang og anderledes gudstjenester er rigtig godt besøgt. Det er vi glade for, men desværre er det ikke menigheden herfra, der kommer. Vi kan godt være bekymrede for fremtiden, og om der i det hele taget kan stilles medlemmer til et menighedsråd til næste valg.

På et menighedsmøde umiddelbart i forlængelse af Urup Kirkes 100 års jubilæum den 6. oktober deltog et par håndfulde fra menigheden i debatten, men målt på antallet af deltagere, så er interessen for at fortsætte med et menighedsråd ikke stor.

Menighedsrådet har også forsøgt at ruske op i lokalområdet med et samarbejde mellem Urup Forsamlingshus og Landdistriktsrådet. Heller ikke det er lykkedes. I det store hele er det landbefolkningen/menigheden, der svigter - samtidig med, at det er dem, der bestemmer kirkens fremtid.

I menighedsrådet begynder vi nu at overveje sammenlægning med Grindsted. Vores anke

imod kan være, at vi mister indflydelse over vores egen kirke, men det må vi selv gøre noget ved, og der vil i den første periode på fire år være sikret en repræsentant fra både Nollund og Urup i et fælles menighedsråd.

I begyndelsen af det nye år vil vi igen holde et menighedsmøde. På det møde må der tages stilling til, om Nollund-Urup Menighedsråd skal fortsætte eller lægges sammen med Grindsted.

Der vil stadig blive holdt gudstjeneste hver anden søndag i Nollund og hver anden i Urup, og den første søndag i måneden er det klokken 9.30 og ellers klokken 11.00.

Vi håber, at pigekoret vil fortsætte med at deltage ved vores gudstjenester, og at musikkoret vil planlægge mange flere musicals. Det er et festligt indslag under gudstjenesten og bringer mange flere til vores kirker. Vi er glade for det gode samarbejde med korleder Anne-Kathrine.

I det nye år vil vi byde på foredrag i Nollund Kirke. Det var et af de arrangementer, vi gerne ville indføre, da vi fjernede bænke i Nollund, og nu skal det stå sin prøve.

Det bliver spændende, hvad fremtiden vil byde på.

Syng dig glad!

Af sognepræst Egil Hvid-Olsen / Foto af samme

Overskriften lyder måske lidt for henrykt, men faktisk frigøres der endorfiner og oxytociner, når man synger. Endorfiner medfører velvære og lykke, mens oxytociner bibringer en større grad af tillid og tilknytning til andre mennesker. Når der arrangeres fællessang fra Højskolesangbogen, vil de fleste altså gå mere opløftede hjem, end de var, da de kom.

Dertil kommer, at der til hvert arrangement er en person med tilknytning til Grindsted og/eller omegn, som introducerer 8-9 sange. På den måde går man også klogere hjem, end man kom.

Det er meningen, at vi efterhånden skal nå gennem det meste af Højskolesangbogen. Derfor er det begrænset, hvor mange af de sange, der har været sunget før, oplægsholderen må vælge igen. Indtil videre har vi været gennem ca. 200 sange, og de fleste af dem har de fremmødte kunnet synge med på. Det viser, hvor almindeligt kendte sangene i Højskolesangbogen er.

Oplægsholderne lægger vidt forskellige vinkler på deres korte gennemgange af sangene. Nogle vinkler er historiske, andre kulturelle, atter andre personlige. Nogle vægter melodierne, andre teksterne. Samtidig får man næsten hver gang del i nogle oplysninger eller tanker, som kun lige præcis dén oplægsholder kan formidle.

Konceptet har vist sig at være en succes, for antallet af deltagere er steget jævnt. Ganske vist kommer der lidt færre lige før og efter sommerferien, men ellers kan antallet godt komme op omkring 70-80 syngende mennesker.

I efteråret 2019 har sangeftermiddagene fundet sted i kirken, men planen er at vende tilbage til Kirkehuset, når den nye sal står færdig. Hvad enten man har deltaget tidligere eller ej, er man velkommen til at møde op og synge med. Man bliver både gladere og klogere af det!

Kirkegården i udvikling

Af kirkegårdsleder Ritva T. Pedersen / Foto af samme

Det er nu over to år siden, at jeg startede som kirkegårdsleder, og det har været en fantastisk rejse. Der har været en hel masse, jeg skulle lære inden for det kirkelige, når det skal kombineres med drift af grønne anlæg.

Den største forskel fra andre grønne områder er de regler og vedtægter, der er forbundet med kirkegården. Det er en kombination af, at de små haver vi holder er for private og har hver deres udtryk og betydning for ejerne, samtidig med at de er en del af kirkens jord. De arealer kirkegårdspersonalet passer og plejer, ud over gravstederne, skal have et udtryk og et plejeniveau, så brugerne af kirkegården synes, at det er rart at komme på besøg.

På landsplan er der flere, der bliver bisat og derefter sat ned i en urne. Det kan vi ikke sige i Grindsted, Nollund og Urup. Her er der stadig mange, der vil jordfæstes i kiste. Trods det har Grindsted Kirkegård et overtal af kistepladser samt mangel på urnepladser, så det skal vi til at arbejde på.

Grene Provsti har givet alle kirker i provstiet mulighed for at få udarbejdet en udviklingsplan for kirkegårdene, så de kan blive fremtidssikre. Det tilbud har Grindsted Menighedsråd og Menighedsrådet for Nollund og Urup Sogne taget imod i år.

Udviklingsplanen for Nollund og Urup Kirkegårde ligger køreklar og lige til at tage fat på, men der er "ting", der skal på plads, inden vi kan gå rigtig i gang. Vi begynder i det små med de områder af kirkegården, hvor der er ledige gravsteder.

I Grindsted er det en større proces, og det kræver en detailplan, da områderne er meget store. Vi forventer, at den endelige plan ligger færdig i 2020. Indtil da tager vi hul på de forbedringer, vi kan tilføre kirkegården, f.eks. flere planter og græs i stedet for grus. Dette vil skabe mere variation. F.eks. vil vores børneafdeling på Den gamle Kirkegård få et mere imødekommende indtryk med mere farve og nogle elementer, der kan bruges, når man kommer på besøg. Det vil derfor i en periode se lidt ud som en "byggeplads", men det skal jo være skidt, før det bliver godt.

I år har vi fået redigeret vores kirkegårdsfolder. Den indeholder nogle flere informationer og vil løbende blive tilrettet med nye billeder m. m. Den ligger i kirken, kirkehus og på vores hjemmeside, og I er velkomne til at komme forbi og få udleveret en. Der arbejdes også på at få forbedret vores skilte på kirkegården.

Det er vigtigt, at vi hele tiden har de rigtige kontaktinformationer til gravstedsejerne. Der opstår meget hurtigt problemer, hvis vi kun har en fraflyttet adresse eller et udgået telefonnummer at henvende os til, så derfor er det en god ide at have flere gravstedsejere til samme gravsted. Som gravstedsejer kan man ikke egenhændig bestemme over gravstedet, retten til gravstedet følger arveloven. Så er der

f.eks. 4 børn efter en afdød, har alle samme ret over gravstedet, også selvom der kun står et navn på papiret. Det skal man være meget opmærksom på, især ved hjemfald, dvs. når gravstedretten ophører. Skal gravstedet nedlægges, skal alle være enige, og det er også en god ide at spørge længere ud i arvefølgen.

Ris og ros modtages gerne og er der spørgsmål angående Grindsted, Nollund og Urup Kirkegårde, er I velkommen til at kontakte Kirkegårdskontoret.

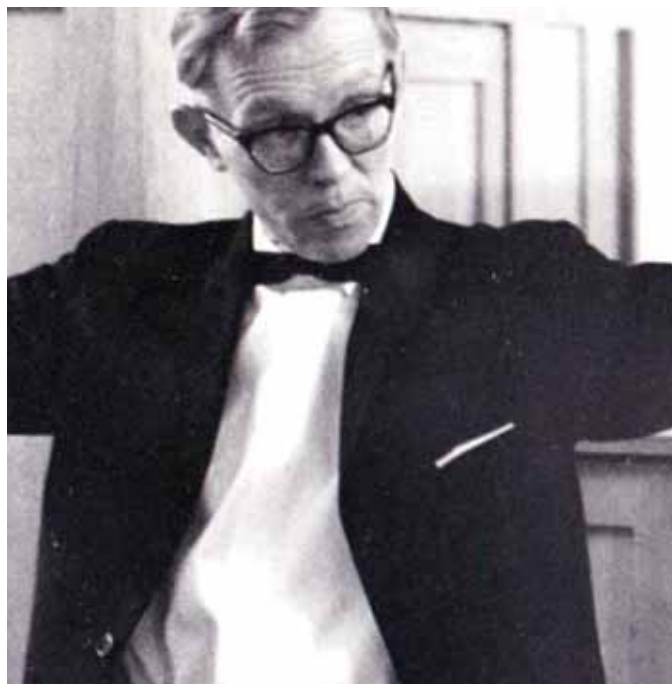
Grindsted Kirkes Drengekor ...et livstegn fra gamle dage

Af menighedsrådsmedlem Niels Green-Hansen / Foto fra Grindsted Arkivet

Den 14. marts dette år blev der overdraget en samling dokumenter til Lokalhistorisk Arkiv i Grindsted. Giverne var Peter Johansen og søsteren Kirsten, begge børn af Poul Johansen, tidligere organist i Grindsted, og samlingen består af regnskabsbøger og dagbøger samt avisartikler omhandlende Grindsted Kirkes Drengekors virke i tiden 1951-1965. Desuden er der grammofonplader med indspilninger af koret, - sange og salmer, som Peter og Kirsten har fået lagt ud på Youtube, og som kan søges under "Poul Johansens drengekor".

Da undertegnede i 1974 kom til Grindsted med sang i hjertet og musik i bagagen, var der kun to muligheder for deltagelse i musikalsk miljø, nemlig Håndværker(mands)koret under Ejvind Skov og FDF's Orkester under ledelse af Georg Bernhard Dreesen. Lidet anede jeg, at der havde været et højt estimeret drengekor i byen indtil 8 år før min ankomst, og underligt nok skulle der gå mange år, før før jeg blev opmærksom på dets eksistens.

Men denne sommer har givet mig mulighed for at kigge i materialet, og jeg skal love for, at gemmerne afslører et levende musikalsk miljø i Grindsted, - et sangligt univers, som flere borgere stadig har i erindring, og som bør være med til at tegne det historiske billedet af byen med dens kirke.

Poul Johansen kom fra Aalborg til Grindsted som organist sommeren 1951. Han underviste på Nordre skole i sang og havde desuden en del privatelever i klaver og orgel. Familien boede Solvej 7, altså oven på i det gamle missionshus, som for en del år siden blev revet ned og afløst af "Kronen".

Familien flyttede senere til Fynsgade og videre til Spurvevej. I de mange dagbøger, påbegyndt i Aalborg og videreført i Grindsted, opregnes

til internt brug hver elev med navn, adresse, betaling samt bemærkninger om flid og udvist interesse. En havde gode evner, mens en anden *"...blev henvist til anden Lærer. Hun var fuld af Fup."*

Pris for undervisning har ligget på 10 kr. om måneden, svarende til 2,50 pr. gang – rimeligvis en halv time. Poul Johansen underviste såvel voksne som børn, og morsom er den tids brug af titler, som også kendes fra "Matador". For eksempel bruges omtalen, *"Fru Tricotagehandler Tage Andersen Borgergade Tlf 175"*!

Allerede 3. september 1951 blev Grindsted Kirkes Drengekor stiftet. Tidligere medlemmer kan berette om ret skrappe optagelseskriterier, men henvendelser til eleverne på Kommuneskolen (Nordre) og Kost- og Realskolen resulterede alligevel i et tilstrækkeligt antal

kormedlemmer. Der blev øvet tirsdag og lørdag aften, og koret skulle medvirke ved gudstjenesterne med korsvar og flerstemmig korsang. Desuden støttede drengestemmerne, som var grupperet i sopranstemmer og lidt færre altstemmer, salmesangen, men allerede august 1952 blev koret organiseret som et trestemmigt kor med 8 1. sopranner, 7 2. sopranner og 5 altstemmer. Ret hurtigt opstod ønsket om firestemmig korsang, og koret blev en tid suppleret med fire tenorer og fire basser, altså 8 "voksne" herrestemmer.

Det var forbundet med prestige at komme i kirkens drengekor, hvilket må have været bemærkelsesværdigt i en tid, hvor kønsrollerne – og derved de bløde og mere faste værdier – mange steder stod skarpt opdelt. I min østfynske provinsbarndom overlod enhver rask dreng det at synge "til tøserne". Men sådan var det ikke i Grindsted. Her var mange kaldede og få udvalgt, idet Poul Johansen satte strenge krav til stemmefylde, musikalitet og præcision. En medvirkende årsag til korets popularitet var måske, at der allerede inden for det første år blev foretaget en *"Radiooptagelse paa Staalbaand"* i forbindelse med en udsendelse 9. juni i Statsradiofonien om Hedens Domkirke. Udsendelse blev aflyttet i Grimstad, som var Grindsteds norske venskabsby og byens avis, Grimstad Adressetidende skrev efterfølgende, at *"Grindsted Drengekor sang et par Sanger vakkert og stemningsfuldt."* Grindsted Kirkes Drengekor har gennem de mange år medvirket tre gange i Danmarks Radio.

Koret afholdt talrige koncerter i omegnskirkerne, ved translokation (Kost- og realskolen) og juleafslutninger (på Hansens Hotel), men koret var først og fremmest kirkens eget kor, og koncerterne i kirken trak mange af huse. Ved julekoncerten, den 13. december 1953 var der således 1000 tilhørere i Grindsted Kirke! Tre kor medvirkede ved den lejlighed, Håndværker-sangkoret under Ejvind Skov og Kristeligt Sangkor og drengekoret, begge under ledelse af Poul Johansen, som selvfølgelig også sad ved orglet. Desuden medvirkede en violinduo, bestående af *"Lærer Orlík og Lærer Brøns"*. Som det ses på billedet fra maj, 1953, var drengenes påklædning hvid skjorte og sort sløjfe (butterfly). Læg også mærke til det gamle fløjdelte orgel, som tillod lysindfald fra det store vestvendte vindue. Orglet havde kirken haft siden 1923, og der var tanker i gang om anskaffelse af et nyt orgel.

Men vi skal helt frem til 1962, hvor

drengekoret ses for sidste gang ved det gamle orgel. Herefter stod koret nede ved prædikestolen, hvor orgelbygger Krohn havde installeret et hjælpeorgel, som skulle virke, mens det gamle orgel blev taget ned og det nye opsat.

Det siger sig selv, at et drengekor ikke er konstant størrelse, men at medlemmernes interesser skifter, deres stemmer går i overgang og enkelte flytter udenbys. Poul Johansens nøje førte dagbog afspejler således hans overvejelser om repertoire og udskiftninger, den nødvendige nytænkning og den altafgørende omsorg for korets standard. Men det er imponerende at se, hvorledes mange navne går igen år efter år, indtil det naturlige ophør ved stemmernes overgang til voksenleje. I 1954 måtte der overvejelser til om honorering ved deltagelse i kirketjeneste for drengene, og menighedsrådet gik med til at to sangere hver fik 1 kr. pr tjeneste.

I 1957 bestemte menighedsrådet, at salmesangen i kirken skulle ledes af drengestemmer og man afskaffede teoretisk kirkesangeren og aflønnede drengene med 2 kr. ved gudstjeneste, 1 kr. ved andre kirkelige handlinger. Samtidig oprettedes et slags 2-holdsskift, nemlig et A-kor og et B-kor, begge kor med 1., 2. sopraner og altstemmer. Der var ikke tale om kvalitetsforskel på de to hold, det drejede sig simpelthen om at de kunne skiftes til tjenesterne.

Det siger sig selv, at der ved korets mange udenbys koncerter, udflugter og deltagelse i stævner rundt omkring var brug for en ikke ringe forældreopbakning.

Navne som hr. Cementstøber Andresen og Købmand Mach Pedersen går igen i dagbøgerne, men endnu flere er nævnt som korets faste støtter.

Blad efter blad, bog efter bog fortæller om korets tjenester og fortjenester, om sammenkomster, rejser til nær og fjern, deltagelse i korstævner og koncerter. Som en fællesnævner igennem hver optegnelse går Poul Johansens utrættelige engagement og ildhu, salmerne er udførligt oplistet og de deltagende fra koret nævnes. Sideløbende har Poul Johansen indføjet pressenotitser og koncertanmeldelser, som alle er meget positive over for koret. Stærkt står optegnelsen fra 1. februar 1959, hvor gudstjenesten kom til at bære præg af "Hans Hedtofts" forlis, tillige med mindegudstjenesten små 2 uger efter for de omkomne Kamma A. Christensen, Grindsted og hendes forlovede, Poul Vilhelm Madsen, Slagelse, som begge var på vej hjem for at fejre bryllup i Grindsted Kirke. Nævnt blev ligeledes den 55-årige læge fra Randers, Sigurd Nielsen, som en tid havde gået på Grindsted Kost og Realskole. Hele koret deltog ved denne lejlighed.

Lørdag, den 26. maj 1962 var en ganske særlig dag. Koret skulle indspille to plader. Gennem radioudsendelserne havde pladeselskabet "Hjemlandstoner" fået øjnene op for korets kvaliteter, og man ønskede således at udgive julemusik og anden korsang fra Grindsted. Normalt havde koret øveaften i lokalet på Nordre Skole ud mod Banegårdsvej, men selve optagelserne skulle med professionelt udstyr foregå i Kirken. Efter 5 1/2 times hårdt arbejde med forbavsende få "ommere" var det en flok

trætte, men glade og tilfredse gutter, der kom hjem kl. 18.30. Gå ind på YOUTUBE og skriv "Poul Johansens drengekør" i søgefeltet. Så dukker en perlerække af korsange op, og så er det bare at vælge løs. Sønnen Peter Johansen har lagt disse indspilninger op på nettet sideløbende med korsang fra Poul Johansens senere virke ved Christianskirken i Fredericia.

En særlig festdag var søndag, den 19. maj 1963, hvor det nye orgel fra Frederiksborg Orgelbyggeri ved Troels Krohn blev indviet. Om formiddagen var der festgudstjeneste og om aftenen kirkemusikaften.

Det var en fest over hele linjen, og glæden over orglet forplantede sig de følgende søndage, hvor Poul Johansen ud over gudstjenesterne også var til stede i kirken mellem 16-17 for at fremvise det nye vidunder. Det gamle orgel, som i 40 år havde været i brug siden kirkens indvielse, var købt brugt fra Frederikshavns Kirke.

I dagbøgerne skinner det tydeligt igennem, at mens koret havde stor opbakning i offentligheden, så kom der af og til gnidninger med menighedsrådet. Dels var der spørgsmålet om salmeledsagelse: Skulle det være drengene eller kordegnen, der "sang for" i kirken? Dels var der spørgsmålet om aflønning, idet drengene, efter at deres stemmer var gået i overgang og voksenstemmen havde fået tid til at udvikle sig, gerne ville fortsætte i koret. Det kunne sagtens lade sig gøre – men **uden** aflønning fra menighedsrådet. Drengekoret blev jo stadig aflønnet med et par kroner pr. tjeneste, og Poul Johansen kæmpede en brav kamp for at opnå en vis aflønning af sine tidligere nu "voksne" drenge, der gerne kom og sang med i koret i kirken, men som også havde arbejde, nogle i andre byer, undervisning og fritidsaktivitet at tage vare på. Man mente dog fra kirken, at *"når de unge er så glade for at komme og synge i kirken til Guds ære, bør man ikke tage den glæde fra dem ved at tilbyde betaling"* (Citat fra dagbladet "Aktuelt" 10-1-1964).

Diskussionen bølgede frem og tilbage og må have virket udmarvende på Poul Johansen, som dog med forbavsende styrke og

ihærdighed fortsatte sit arbejde med koret, trods flere "lukningstruende" forsøg på at få menighedsrådet til at åbne lidt for pengekassen. Enkelte passager i dagbogen taler deres tydelige sprog om, at Poul Johansen valgte at "tåle" nogle vilkår i forhold til, hvad kordegn, præst og menighedsråd bød ham. På positivsiden stod den succes, han havde med koret og den glans, det var omgivet af, ikke mindst uden for byen, og dagbøgerne med udklip viser detaljeret, hvor vel koret blev modtaget overalt.

Endnu et par år gik med tjenester i kirken, radiooptagelser, velarrangerede kirkekoncerter, lokalt og ude i landet, men 5. januar 1966 blev der arrangeret en storslået afskedsfest på Grand Hotel til ære for Poul Johansen og fru Grethe. Grindsted Kirkes Drengekor ophørte med at eksistere fra den dato, thi drengekorets skaber og dygtige leder og byens organist gennem 14 år havde søgt og fået stillingen som organist ved Christianskirken i Fredericia, hvor han straks fik oprettet et drengekor, som han indtil sin død i 1982 ledede med mindst ligeså stor kompetence og dygtighed som den, Grindsted gennem 14 år var begunstiget af.

Det sidste man har hørt til Drengekoret var ved en gensynskoncert i Grindsted Kirke, hvor 35 "gamle" drenge, den 25. september 1993 satte hinanden stævne og mødtes med MUK, Musikskolens Ungdomskor. Under ledelse af musikkonsulent Stig Møller blev kirken den lørdag fyldt med musik og gensynsglæde.

Ja, vi bor i Grindsted!

Af provst Anna Marie Erbs / Foto af Peder Pan

Vi var i byggemarkedet i Kolding og skulle have noget sendt hjem til os. ”Grindsted er et godt sted, - bor I der?”, spurgte den unge ekspedient, og ja, det har vi gjort i godt og vel et år nu.

Hun var fra Grindsted og ville gerne flytte tilbage. Som så mange andre.

Vi bor midt i det hele, lige ved kirken, Kirkehuset og kirkegården. Det er et livligt sted.

Folk tror nogle gange, at det kun er om søndagen, præster går på arbejde, og at kirkegården er et lidt stille og trist sted. Sådan er det ikke mange steder og slet ikke her i Grindsted.

Vi er heldigvis flere præster, for der er meget at se til hver dag. I denne sæson er der 8 hold konfirmander. Årligt kan der være omkring 100 begravelser/bisættelser. Vielser er populære i Hedens Domkirke, men præsterne kan også tage ud og holde vielser f.eks. i folks

haver eller andre skønne steder. Rundvisninger i kirken, undervisning af skolebørn, baby-salmesang, minikonfirmander, BUSK gudstjeneste, adventssang og fastelavn. Præsternes kalendere er fyldt godt op, og jeg har ovenikøbet fået meget dygtige, flittige og engagerede kolleger her i Grindsted.

Ikke uden grund er vi nu ved at udvide Kirkehuset, så alle kan få en siddeplads ved foredrag, højskolesang, nørkleklub, fredagstræf og hvad det nu alt sammen hedder.

Kirkegården er smuk og levende. Skolebørn skyder genvej på deres cykler, folk lufter hunde, og der er mange besøg ved gravene med friske blomster og mange minder. Helt stille er der kun om natten. I kirkerne på landet, i Nollund og Urup er der mere ro på, undtagen når der er musical eller høstgudstjeneste, og pigerne fra koret fylder kirken med sang og aktivitet.

Grindsted er et godt sted. Og her bor vi.

Slå ham! Stik ham! Skyd ham!

Af sognepræst Bodil Raakjær Jensen / Foto af Hanne Kobbegaard Kallestrup

Opfordringerne var talrige, da tiggeren kom forbi konfirmanderne, der stod og skød med bue og pil efter grimme maskehoveder, der var sat på pæle. Det var de voksne, der råbte. Flere unge lod sig ikke sige to gange. De styrtede afsted og overfaldt den stakkels tigger, der fik mange ukvemsord og knubs.

Men mange konfirmander kom i vildrede. Kunne man bare ustraffet overfalde sådan en mand? Andre af de unge sagde ligefrem fra. ”Hvad nu hvis det var dig, der var tigger?” lød spørgsmålet fra dem. ”Man må ikke være ond over for andre.”

Vi er til rollespil for konfirmander i Hastrup Plantage. Af den venlige Mester Mefisto er konfirmanderne blevet lovet, at de bedste må få lov til at komme med i hans orden. Det gælder om at have flest sølvmonter til sidst. Sølvmonterne samles på poster, hvor man skal

være god til at slås, skyde med bue og pil eller stjæle. Sommetider går det allerbedst, hvis man ofrer en ven, lader sin kammerat i stikken eller sælger sin sjæl. Og når man så kan stjæle sølvmonter fra den stakkels tigger, er det jo win-win.

Til sidst bliver det hele afsløret. Mester Mefisto dukker op med to horn i panden. ”Jeg vidste det!” råber en af konfirmanderne triumferende. Det hele var selvfølgelig omvendt. Mester Mefisto viser sig at være djævelen selv, og de, der har solgt deres sjæl til ham, bliver oprigtigt flove. I virkeligheden var det dem med de færreste monter, der vandt, for de havde sagt fra over for fristelsen og ondskaben.

I bussen hjem går snakken. Denne dag i skoven glemmes vist ikke så hurtigt.

Det er godt at lovsynge vor Gud – Om lovsangsgudstjenester i Grindsted Kirke

Af sognepræst Steen Frøjk Søvnald / Foto af samme

Overskriften for artiklen er et citat fra Salmernes Bog i Bibelen, og mange kan bekræfte, at fælles lovsang har en enestående evne til at glæde den enkelte og opbygge fællesskabet og menigheden. Lovsang er udtryk for taknemligheden til Gud for hans evige kraft og hans godhed imod os.

At give ord for dette i tale og sang er i korthed tankegangen bag lovsangsgudstjenester. De har en lang og god tradition i Grindsted Kirke under navne som Rytmask Gudstjeneste, Ungdomsgudstjeneste og Kirkeklang. Målgruppen er unge mennesker og konfirmander, som oftest finder sig mere hjemme i den nutidige musikstil end orglets ellers så smukke klang. Vi bestræber os også på at finde temaer og bibeltekster, der både er relevante og udfordrer unge mennesker til at reflektere over og smage på troens rigdomme.

Liturgien for gudstjenesterne ligner en søndagsgudstjeneste meget, da der fx er sang, bøn, trosbekendelse, prædiken og nadver. Mange frivillige er engagerede i gudstjenesterne med liturgisk og praktisk hjælp.

Fra efteråret 2019 har vi lagt lovsangsgudstjenesterne på fredag aftener kl. 19.00. Fællesskabsaspektet prioriteres højt, da der er

tilbud om fællesspisning forud for gudstjenesten, og efter gudstjenesten er der igen fællesskab i form af caféstemning. Vi forsøger os med forkyndere udefra, som taler de unges sprog, og den ligeledes ungdommelige musik leveres fra kirkens egne musikere.

Er man ældre end ung, er man også yderst velkommen til at deltage – det er dog på eget ansvar. Dette er skrevet i sjov, da vi gennem årene har oplevet, at folk i alle aldre har fundet glæde ved disse indholdsrige og lidt anderledes gudstjenester.

Udvidelse af Kirkehuset 2019

Foto af Gudmund Larsen og Anne-Sophie Sørensen

Udvidelse af Kirkehuset 2019

Foto af Gudmund Larsen og Anne-Sophie Sørensen

Information fra Klokkespilsudvalget

Af næstformand Thomas P. Jakobsen / Foto af Anne-Sophie Sørensen

"Hver gang jeg hører en kirkeklokkes malmtoner, standser jeg og lytter. I disse toner ligger livets alvor og livets fest, der ligger glæde og godhed og trøst, ældgamle og altid nye toner om livets ukuelige gang mod kærlighed og sandhed og godhed"

Niels Arnesen – forfatter

Det nuværende udvalg startede arbejdet i foråret 2018 med opsamling på undersøgelser og tanker fra tidligere udvalg. Der indledtes et samarbejde med klokkekonsulent Ann-Kirstine Christiansen fra Løgumkloster, der tidligere har medvirket ved etablering af klokkespil. Dette arbejde blev dokumenteret i et beslutningsgrundlag til Menighedsrådet, der i december 2018 enstemmigt vedtog af sætte projektet i gang.

Der blev i starten af 2019 afsendt ansøgning til provstiet og Ribe Stift om godkendelse/tilladelse til at etablere klokkespil i Grindsted Kirke. I den forbindelse har Ribe Stift i flere omgange efterlyst supplerende materiale og oplysninger om det påtænkte projekt, hvorfor der på nuværende tidspunkt er givet en "principiell tilladelse". Resterende detaljer og besvarelser til Ribe Stift forventes afsluttet ved årsskiftet.

Udvalget har udarbejdet og afsendt ansøgninger til fonde, hvorfra der er kommet flere

positive tilkendegivelser om støtte. Endelige svar vil dog først foreligge, når de sidste besvarelser til Ribe Stift og den endelige og detaljerede projektering af klokkespillet er udarbejdet.

Udvalget arbejder fortsat med at etablere finansieringen af anlægget og forventer dette arbejde afsluttet primo 2020, hvorefter udbudsmateriale til leverandører kan udfærdiges. Det er menighedsrådets intention, at klokkespillet kan være installeret og klar til festligholdelse af Grindsted Kirkes (nuværende størrelse) 100 års jubilæum i løbet af de kommende 2 år.

Samarbejde mellem Pige-koret og Musicalkoret

Af kirkemusiker Anne-Kathrine H. Johansen / Foto af organist Jens Erik Kristensen

Hver onsdag eftermiddag fyldes kirken af en stor flok piger med alt hvad det indebærer af skoletasker, tøjhygge i dåbsværelset og leg i kirkerummet, inden der er korprøver. Kirkens Musicalkor og Pige-kor øver ugentligt både hver for sig og sammen, og kirkerummet fyldes op af de unge stemmer, der klinger smukt i det store kirkerum.

2019 blev året, hvor samarbejdet mellem Pige-koret og Musicalkoret for alvor tog form. Korene startede ud med at synge sammen til fastelavnsgudstjeneste i Grindsted kirke, hvor også Børnekoret medvirkede flot udklædte. I maj tog de to kor på weekendtur til København; I alt 26 piger i alderen 10-16 år var af sted både for at optræde og for at opleve. Koret sang sammen med 170 andre børn og unge til åbningen af "Børnekordage i Tivoli" og gav selv koncert ved Orangeriet, hvorefter de gav den gas i Tivolis forlystelser og nød hinandens selskab. "Det var en super god weekend for pigerne, som viste et fint musikalsk niveau. Alle sangene blev lært udenad og der blev sunget flerstemmigt og kanon, både på dansk og engelsk i Tivoli. Derudover nåede de også at synge til gudstjeneste i Vanløse Frikirke som tak for lån af de dejlige lokaler, have 4 korprøver, se Glyptoteket og være på strøgtur, så det har været en meget intens og indholdsrig tur" fortæller Anne-Kathrine H. Johansen, der

sammen med Pige-korets korleder Jens Erik R. Kristensen håber på at kunne gentage succesen næste år.

Resten af foråret og sommeren bød blandt andet på musical, værkstedskoncert og familiegudstjeneste i festugeteltet, udover de normale højmesser. Efteråret bød sædvanen tro på høstgudstjenester og medvirken ved mindegudstjenesten (ved Allehelgen), inden julen for alvor nærmer sig med alt, hvad det indebærer.

Der har været mange forskellige piger gennem Musicalkoret i årets løb, og pt. er der 20 friske piger i koret, hvoraf en stor del er nye. Pige-koret ligger mere stabilt på 14 fokuserede og lærenemme piger.

Frivillighed, fællesskab og det at gøre noget!

Af kordegn Anne-Sophie Sørensen

Grindsted Kirke danner rammen om et kirkelige fællesskab. En del af dette fællesskab er en stor gruppe af frivillige, der alle på hver deres måde, yder en uundværlig indsats for arbejdet i Grindsted Kirke. Uden de frivillige kunne mange af de aktiviteter, der er tilknyttet kirken, ikke lade sig gøre! Nørkleklubben, Stillegudstjenesten og Kirkekaffeholdet er blot nogle af de aktiviteter, der drives af frivillige.

En lille rundspørge blandt de frivillige med "Hvorfor frivillighed ved Grindsted Kirke?" blev modtaget med stort engagement og gav flere siders uddybende svar fra de tre grupper. Fælles for de frivillige er det væsentligste at være med i et fællesskab, at gøre noget for andre og få indsigt i andres liv. De ønsker at gøre en forskel, som giver mening og indhold.

Nørkleklubben opstod efter at en flok frivillige havde arbejdet på altertæppet i nogle år. Da det var færdigt, gav flere udtryk for at de ville komme til at savne det sociale netværk. Et møde blev sat op, for at se om der var basis for en Nørkleklub, hvor det sociale kom i højsæde. Og det var der – 30 mødte op – og i dag, efter ca. 2 år, er der 26, der trofast møder op hver 2. tirsdag i Kirkehuset.

Nørkleklubben strikker, hækler og syr forskellige ting, som bliver sendt til Israel, Tanzania, Etiopien og Grækenland, hvor der er behov. Der bliver også hæklet dåbservietter til Grindsted, Nollund og Urup Kirker.

I 2016 kom Kirkekaffeholdet til efter ønske fra menigheden om servering af kirkekaffe efter gudstjenester i Grindsted Kirke. Kirkekaffeholdet består i dag af 16 frivillige, der brygger kaffe til næsten alle søndagsgudstjenester. At være kaffebrygger giver mulighed for at tale med kirkegængere efter gudstjenesten, samtidig med at mange i menigheden sætter pris på den uformelle kaffetår med indlagt snak lige efter kirkegangen. Også det at brygge kaffe sammen med forskellige personer giver mulighed for at snakke i den korte tid, kaffen brygges, og mens der ryddes op i Kirkehuset efter gudstjenesten.

Den første Stillegudstjeneste blev holdt i 1991 med målet at søge stilhed hos Gud og sig selv. I en dagligdag med ord og tid på alt var der brug for et åndeligt kirkeligt rum, hvor der var tid til fordybelse, ro, refleksion og til at optage Guds ord. Lige siden har et ugentlig tilbud om en stille hverdagsgudstjeneste i Grindsted Kirke været en realitet. Stillegudstjeneste er ikke kirkepolitisk, og frivillige fra alle facetter af folkekirken eller fra andre kirkesamfund deltager og hjælper.

At beskrive de frivilliges arbejde og store engagement kan ikke gøres kort!

Artiklerne fra Nørkleklubben, Kirkekaffeholdet og Stillegudstjenesten kan læses i deres fulde længde på www.grindstedsogn.dk.

Statistik og indsamlinger

Statistik i kirkerne i perioden 1. november 2018 - 31. oktober 2019. Grindsted (Urup) Nollund

Døbte: 63 (2) 3

Vielser/velsignelser: 19 (3) 1

Begravelser/bisættelser: 95 (0) 1

Kirkeårets indsamlinger

Dag	Formål	I alt
1. søndag i advent	Kirkens Korshær	322,50
2. søndag i advent	Indre Mission	550,50
3. søndag i advent	Kristeligt Forbund for Studerende	150,00
4. søndag i advent	Grundtvigsk Forum	138,00
Juledag	Kirkens Korshær	250,00
Anden juledag	Sognet	568,50
Julesøndag	Børnesagens Fællesråd	130,00
Nytårsdag	Bibelselskabet	182,50
H3K søndag	Jysk Børneforsorg	512,00
1. s. e. H3K	Indenlands Sømandsmission	310,00
2. s. e. H3K	Sognet (Café Jydepotten)	551,00
3. s. e. H3K	Kirkens Korshær	805,00
4. s. e. H3K	Bibellæsningen	521,00
Sidste s. e. H3K	Sognet (Café Jydepotten)	642,50
Søndag septuagesima	DSUK	1419,50
Søndag seksagesima	Promissio	790,50
Indsamling v. konfirmanderne	Projekt "Giv en burger" (Promissio)	45,00
Indsamling v. konfirmanderne	Projekt "Giv en burger" (Promissio)	884,00
Fastelavns søndag	Søndagsskolerne	75,00
1. søndag i fasten	Blå Kors Danmark	382,00
2. søndag i fasten	Mission afrika	534,50
3. søndag i fasten	Folkekirken Nødhjælp	956,00
Midfaste søndag	KFUK's Sociale Arbejde	691,50
Mariæ Bebudelsesdag	Menighedsfakultetet	592,00
Palmesøndag	DSUK	221,00
Skærtorsdag	KFUM's Sociale Arbejde	1000,00
Langfredag	KLF - Kirke & Medier	480,00
Påskedag	KFUM & KFUK	605,00
2. påskedag	Sognet (Café Jydepotten)	279,00
1. søndag e. påske	Sognet (Kontakten) Dansk Flygtningehjælp	1045,00

Kirkeårets indsamlinger

Dag	Formål	I alt
5. søndag e. påske	Gideonitterne	1247,00
Kristi Himmelfartsdag	Tværkulturelt Center	718,00
6. søndag e. påske	Grundtvigsk Forum	300,00
Pinsedag	Folkekirken Nødhjælp	455,00
2. pinsedag	Åbne døre	836,00
Trinitatis søndag	Sognet (Café Jydepotten)	313,00
1. søndag e. trin.	Tværkulturelt Center	665,00
2. søndag e. trin.	BDM	521,00
3. søndag e. trin.	Jysk Børneforsorg	641,00
4. søndag e. trin.	DSUK	869,50
5. søndag e. trin.	Folkekirken Nødhjælp	415,50
6. søndag e. trin.	Café Jydepotten og KFUM's sociale arbejde	0
7. søndag e. trin.	DSUK	758,00
8. søndag e. trin.	Agapa	976,00
9. søndag e. trin.	Sct. Nicolai Tjenesten	363,00
10. søndag e. trin.	KFUMs Soldatermission	277,50
11. søndag e. trin.	Sognet (Middag på tværs)	502,00
12. søndag e. trin.	Café Jydepotten	570,00
13. søndag e. trin.	KFUMs sociale arbejde	505,00
14. søndag e. trin.	Dansk Balkan Mission	895,50
15. søndag e. trin.	Høstoffer (Folkekirken Nødhjælp m.f.)	8074,50
16. søndag e. trin.	Kontakten, Dansk Flygtningehjælp, Café Jydepotten og KFUM's sociale arbejde	569,00
17. søndag e. trin.	Sognet - Nørklerne	387,00
18. søndag e. trin.	Kirkefondet	178,00
19. søndag e. trin.	FDK	491,00
Allehelgensdag	Kristeligt Forbund for Studerende	280,00
21. søndag e. trin.	Kirkens Korshær	506,00
22. søndag e. trin.	Israelmissionen	
Sidste s. i kirkeåret	Sognet - Nørklerne	

December 2019

Udgiver: Grindsted Sogns Menighedsråd, Kirkegade 22, 7200 Grindsted

www.grindsted sogn.dk

Redaktion: Grindsted Sogns medieudvalg

Layout: Anne-Sophie Sørensen

Trykkeri: Øko-tryk, Skjern

Forside: "Pinseunderet". Prædikestol, Grindsted Kirke. Stig Weye, 2008. Foto: Anne-Sophie Sørensen.

Bagside: Altertæppe i Grindsted Kirke. Foto: Jan Friis